

Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця (Україна)
Науково-дослідний центр індустріальних проблем розвитку НАН України (Україна)
Інститут проф. Жана-Урбана Сандаля (Королівство Норвегія)
Варшавський технологічний університет «Варшавська політехніка» (Республіка Польща)
Університет Кантабрії (Іспанія)
Грецький відкритий університет (Греція)
Балтійська міжнародна академія (Латвійська Республіка)
Університет Миколаша Ромеріса (Литовська Республіка)
Нафтогазовий університет Плоєшть (Румунія)
Інститут національної економіки Румунської академії (Румунія)
Академія економічних досліджень Молдови (Молдова)
Інститут демографії та соціальних досліджень ім. В.М. Птухи НАН України (Україна)
Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут
імені Ігоря Сікорського (Україна)
Інститут регіональних досліджень імені М. І. Долішнього НАН України (Україна)
Сумський державний університет (Україна)

МАТЕРІАЛИ
МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЇ
«КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ ТА ІННОВАЦІЇ:
ПРОБЛЕМИ НАУКИ ТА ПРАКТИКИ»

на честь 95-річчя ХНЕУ ім. Семена Кузнеця

присвячена видатному вченому-економісту О. Г. Ліберману

21 листопада 2025 року
м. Харків, Україна

ББК 65.050

К 64

Рекомендовано на засіданні вченої ради Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця (протокол № 8 від 26.11.2025 р.), вченої ради Науково-дослідного центру індустріальних проблем розвитку НАН України (протокол № 12 від 11.11.2025 р.)

Рецензенти: **Криворучко Оксана Миколаївна**, доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри менеджменту Харківського національного автомобільно-дорожнього університету (Харків, Україна);

Назарова Галина Валентинівна, доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри соціальної економіки Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця (Харків, Україна);

Райко Діана Валеріївна, доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри маркетингу Національного технічного університету «Харківський політехнічний університет» (Харків, Україна)

Конкурентоспроможність та інновації: проблеми науки та практики : матеріали XX Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції, 21 листопада 2025 р. Харків : ФОП Лібуркіна Л. М., 2025. 62 с. (+ додаток). Укр. мова, англ. мова

ISBN 978-617-7801-55-8

Наведено результати наукових досліджень учасників XX Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції «Конкурентоспроможність та інновації: проблеми науки і практики» на честь 95-річчя ХНЕУ імені Семена Кузнеця, присвяченої видатному вченому-економісту О. Г. Ліберману. Розглянуто історико-теоретичні засади інноваційного підходу до економіки державного сектора; цифрові моделі продуктивних управлінських відносин у сучасних організаціях; роль стійких інновацій у забезпеченні довгострокової конкурентної переваги; методологічні основи удосконалення зовнішньоекономічної політики України в умовах глобальної конкуренції; особливості трансформації цифрової економіки на основі досвіду ЄС; цифровізацію центрів надання адміністративних послуг і зміцнення стійкості людських ресурсів у громадах України, що формує нові орієнтири підвищення їх конкурентоспроможності. Всі питання розглянуто в контексті сучасних умов воєнних дій і повоєнного відновлення економіки України, враховуючи досвід інших країн світу.

Видання складається зі збірки тез доповідей учасників конференції. Представлений матеріал може бути корисним для використання у подальших наукових дослідженнях, практичній діяльності підприємств і організацій для підвищення конкурентоспроможності й інноваційного розвитку. Рекомендовано фахівцям різних галузей економіки, державним службовцям, представникам бізнесу, наукових, освітніх і громадських організацій.

БК 65.050

ISBN 978-617-7801-55-8

© Колектив авторів, 2025

© ФОП Лібуркіна Л. М., 2025

ЗМІСТ

Організаційний комітет	18
Програма конференції.....	20
Круглий стіл «Інноваційний розвиток економіки для забезпечення її конкурентоспроможності у період воєнних викликів та повоєнного відновлення»	20
Доповіді на круглому столі	21
<i>Внукова Н. М.</i> Інноваційний підхід до економіки державного сектора дослідника Мащенко С. Д. (до 100-річчя з дня народження) у науковій школі професора О. Г. Лібермана	23
<i>Jan-Urban Sandal.</i> Service Vision Management in Social Entrepreneurship.....	27
<i>Amit Kumar Goel.</i> Artificial Intelligence and Competitiveness: A Pathway for Smart Economies	31
<i>Sanober Khan, Shobhit Goel.</i> Innovation Ecosystems and Their Influence on the Competitive Strategy of Firms	38
<i>Shobhit Goel, Sanober Khan.</i> Sustainable Innovation as a Strategic Tool for Long-Term Competitive Advantage	43
<i>Вацьковські К. С., Гордієнко Л. Ю.</i> Вплив цифрової трансформації на конкурентоспроможність підприємств: досвід Польщі	51
<i>Шиян Д. В.</i> Фінансова стійкість як фактор забезпечення конкурентоспроможності аграрних підприємств	55
Перелік доповідей на секційних засіданнях, які рекомендовані для публікації у фаховому виданні	60
Додаток. Тези доповідей учасників конференції	

ДОПОВІДІ УЧАСНИКІВ КРУГЛОГО СТОЛУ

УДК 330.341.1 Ліberman (477.54-25)

Інноваційний підхід до економіки державного сектора дослідника Мащенко С. Д. (до 100-річчя з дня народження) у науковій школі професора О. Г. Лібермана*

Внукова Наталія Миколаївна,

д-р екон. наук, професор, професор кафедри міжнародної торгівлі,
митної справи та фінансових технологій, ХНЕУ ім. С. Кузнеця
(м. Харків, Україна),
e-mail: vnn@hneu.net

Образ вченого професора Овсія Григоровича Лібермана історично привертає до себе увагу дослідників і нащадків. Щорічні Міжнародні наукові конференції «Конкурентоспроможність та інновації: проблеми науки та практики», присвячені видатному вченому-економісту («Ліберманівські читання»), є певною данню вшанування вславленої наукової спадщини відомого вченого.

Використання сучасного пошукового онлайн-сервісу Google Trends, який надає у встановлені часові періоди статистику зацікавленості тією чи іншою темою в різних країнах світу, дозволяє визначити зацікавленість постаттю вченого Овсія Лібермана в Україні. Можливості ресурсу у часі дозволяють почати аналіз з 2004 року. Результати пошукової активності є волатильними, проте цікавим є виділення регіонального розподілу щодо запитів теми «Овсій Ліberman та Овсій Григорович Ліberman», що подано на *рис. 1*.

Як видно з рис. 1, виділено чотири статистично значущих регіони: Івано-Франківська область, місто Київ, Одеська та Харківська області. Виділення саме цих регіонів, можливо, крім Харківської об-

*Дослідження виконано у межах НДР «Забезпечення інноваційного розвитку експортно-імпоротної діяльності суб'єктів господарювання державного сектора економіки в умовах воєнного та післявоєнного стану»

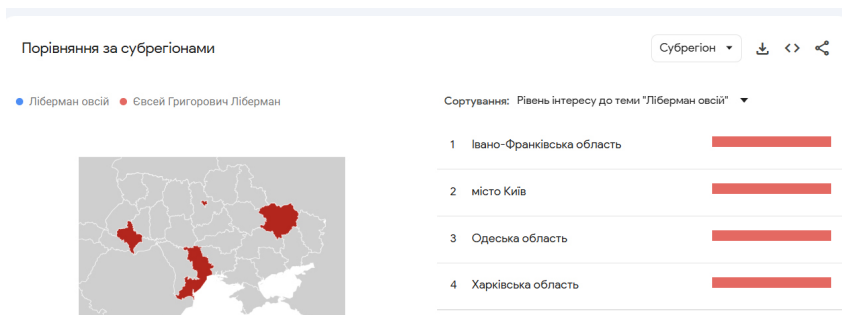

Рис. 1. Регіональний розподіл запитів теми «Овсій Ліберман і Овсій Григорович Ліберман» з 2004 року (на 1 листопада 2025 року)

Джерело: авторська розробка

ласті, потребує додаткового аналізу. До спадщини і учасників Харківської школи вченого останніми роками привертається особлива увага, зокрема, щодо ювілейних дат.

Тренд тягlostі поколінь від засновника наукової школи проф. О. Г. Лібермана зазначено у ювілейних датах її учасників: професора С. У. Олійника [2], професора Р. М. Колегаєва [1], професора С. А. Куліша [3].

2025 року відзначається 100-річчя декана початку 80-х років ХХ століття машинобудівного факультету Харківського інженерно-економічного інституту, на якому працював професор Овсій Ліберман, Степана Демидовича Мащенко.

На рис. 2 подано фрагмент фото співробітників кафедри Економіки та організації машинобудівного виробництва, яку Овсій Ліберман очолював з 1933 по 1962 рік (з перервами).

За даними онучки Мащенко С. Д., доцента кафедри менеджменту та бізнесу ХНЕУ ім. С. Кузнеця, канд. екон. наук, доцента Ольги Миколаївни Миронової, її дідуся Мащенко Степан Демидович (1925–1976) народився в січні 1925 року у м. Ромни (Сумська об-

Рис. 2. Співробітники кафедри Економіки та організації машинобудівного виробництва ХІЕІ: зліва направо – Хайкін В. П., Ліберман О. Г., Потьомкін С. К., Макарова Т. М., Машенко С. Д.

ласть). Для того щоб піти на фронт воювати, він собі приписав 1 рік. У 1943 році пішов на фронт, не закінчивши школу, мав поранення. Потім повернувся на фронт, брав участь у звільненні Варшави, Берліна, про що був відзначений медалями. Також був нагороджений Орденом Червоної зірки. Після війни працював на заводі ХЕМЗ, пішов вчитися. Після захисту дисертації його запросили працювати деканом машинобудівного факультету як практика.

1971 року Машенко С. Д. захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата економічних наук на тему «Удосконалення планування інструментального виробництва на машинобудівних підприємствах», де підготовлено необхідну базу в теорію та практику планування інструментального виробництва машинобудування на основі використання сучасних наукових методів, передового виробничого досвіду; елементів системного підходу на основі аналізу недоліків, що виділені у літературних джерелах, типових керівних матеріалах та виробничій практиці, розроблені рекомендації з удосконалення планування інструментального виробництва на етапах складання, виконання планів із використанням цих рекомендацій.

Складовою наукової спадщини вченого Машенка С. Д. є висока практична спрямованість проведених досліджень, присвячених ви-

готовленню технологічної оснастки на підприємствах машинобудування державного сектора економіки у змінних умовах планування, організації ритмічної роботи інструментального цеху на електромашинобудівному заводі. Застосування кореляційних моделей є виразником наукової школи О. Лібермана. Разом з фахівцями Полтавського турбомеханічного заводу підготовлено статтю, присвячену експерименту щодо розробки розрахункових формул для різних видів технічного оснащення для визначення вартості обробки з використанням економіко-математичних методів.

Література

1. Внукова Н. М. Конкурентоспроможність та інновації у спадщині професора Ростислава Колегаєва, учня видатного вченого Овсея Лібермана (до 100-річчя від дня народження) // Конкурентоспроможність та інновації: проблеми науки та практики : матеріали Міжнар. наук.-практ. інтернет-конф., присвячена видатному вченому-економісту О. Г. Ліберману (м. Харків, 25 листоп. 2022 р.). Харків : ФОП Лібуркіна Л. М., 2022. С. 25–26. URL: <https://surl.li/hqmqxv>

2. Внукова Н. М. Учні О. Г. Лібермана: професор С. У. Олійник як послідовник теорії О. Г. Лібермана (до 90-річчя С. У. Олійника) // Конкурентоспроможність та інновації: проблеми науки та практики : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Харків, 16–17 листоп. 2017 р.). Харків : ФОП Лібуркіна Л. М., 2017. С. 13–16. URL: <https://surl.li/ghoxhp>

3. Внукова Н. М. Інноваційний підхід до економіки зовнішньоекономічної діяльності у сучасників та науковій школі професора О. Г. Лібермана // Конкурентоспроможність та інновації: проблеми науки та практики : матеріали Міжнар. наук.-практ. інтернет-конф. (м. Харків, 22 листоп. 2024 р.). Харків : ФОП Лібуркіна Л. М., 2024. С. 136–140.

4. Як користуватися сервісом Google Trends? URL: <https://adwservice.com.ua/uk/yak-korystuvatysya-servisom-google-trends>

Підписано до друку 28.11.2025 р. Формат 60 х 84/16. Папір офсетний.
Гарнітура WarnockPro. Друк цифровий. Ум. друк. арк. 3.6.
Обл.-вид. арк. 4,5. Наклад 50. прим. Зам. № 125.

ФОП Лібуркіна Л. М.

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до державного
реєстру видавців, виготівників і розповсюджувачів видавничої продукції
від 12.02.2003 р., серія ХК № 76
61001, м. Харків, а/с 870.

Надруковано у ФОП Озеров Г. В.